

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ephesini Concilii Generalis Pars III. Sub Cælestino papa I. anno CCCCXXXI.

Parisiis, 1644

Cyrilli Episcopi Alexandrini homilia Ephesi habita, valde pulcra.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15241

CYRILLI EPISCOPI Alexandrini homilia Ephesi habita, valde pulcra.

ΟΜΙΛΙΑ ΚΥΡΙΑΛΟΥ Ἐπισκόπου Αλεξανδρείας ἐν Εφί- σω, ὠραία πάνυ.

CAP. VI.

QVI sacris literis incum- bunt, cor sapiens, bono- rumque operum gnarum, & rectæ fidei lumine collustratum obtinent. Veræ autem cogni- tionis amor vitam tandem affle- quitur. Cuius rei locuples testis est ipse Saluator. nam ad cale- stem Patrem & Deum hunc in modum ait: Hæc est autem vita aterna, vt cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti Jesum Christum. Cognitio ita- que Filii, Patris cognitioni con- iuncta est, eoque pacto Dei cognitio viuifica est. Quod si alterum ab altero diuellas, clau- dicabit omnino scientia Dei. Ita & Dominus quoque noster Iesus Christus Iudæorum popu- los alloquebatur, dicens: Neque me scitis, neque Patrem meum. si me cognouissetis, cognouissetis uti- que & Patrem meum. Iudæi rur- sus patres suos in monte verum illum & natura Filiū & Deum, cum in specie ignis super mon- tem Sina descendit, vidisse exi- stimabant; vere enim illius vo- cem audiuisse putabant, & ea de causa Moysem sacrorum demon- stratorem magna admiratione prosequabantur, Dominum ve- ro nostrū Iesum Christum pro- pter humanam naturam con- temnentes, impie dicebant: Nos scimus quia Moyse locutus est Deus; hunc autem nescimus unde sit. Sed quid ad hæc Christus? Amen amen, inquit, dico vobis, neque speciem eius unquam vi- distis, neque vocem eius audiistis,

ΟΙ τοῖς ἱεροῖς προσέχοντες θεάμασι, σεσοφισμένῳ ἔχουσι τὴν καρδίαν, ἔργων τε ἀγαθῶν ἐπισήμουνα, καὶ ὀρθῆ πίστι * λελαμψυσμένῳ. * λαμψο- τυλίῳ. ἡ ὁ γνώσεως τῆς ἀληθοῦς ἐρεῖν ζωὴν ἔχει τὸ τέλος. καὶ πληροφορησὶ πρὸς τὸ ἡμᾶς αὐτὸς ὁ σωτήρ, πρὸς ὃ ἐν οὐρανοῖς πατέρα καὶ θεὸν οὕτω λέγων· αὐτῆ δὲ ὅστιν ἐ ἀϊώνι ζωῆ, ἵνα γνώσωσί σε τὸ μόνον ἀληθινὸν θεόν, καὶ ὃν ἀπέστλας Ἰησοῦ Χριστὸν ἐκκοῦν συμπαρέλθον τῆ ἀεὶ τῆ πα- τρὸς γνώσε καὶ ἐ ἀεὶ τῆ ἰσοῦ. Ἐ οὕ-τως ὅστι τὸ πρῶτον * ζωοποιόν. ὅταν * ζωοποιῶ. δὲ χωρίζηται τῆ ἰσοῦ τὸ ἰσοῦ, χω- λώει πάντως ἡ γνώσις. οὕτω καὶ ὁ κύ- ριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς πρὸς Ἰουδαίων δήμοις προσεφώνει, λέγων· οὐτε ἐμὲ οἴδατε, οὐτε πατέρα μου. εἰ ἐμὲ ἤδατε, καὶ πατέρα μου δὲ ἤδατε. καὶ πάλιν ἐνόμιζον Ἰουδαῖοι ὅτι ἑαυτῶν πατέρας ἐν τῷ ὄρει φύσε καὶ κατὰ ἀλήθειαν ἐωρακέναι ἰόν ἐ θεόν, ὅτε κατὰ βέβηκεν ἐν εἰδῆ πρὸς Ἰσοῦ τὸ ὄρι τὸ Σινᾶ· ὡντο γὰρ κατὰ ἀλήθειαν ἀκηκούσας τῆς φωνῆς αὐτοῦ. ταῦτις ἕνεκα τῆς ἀπίστας τεθαυμάκασι μὲν ἱεροφάντων Μωυσῆα, κατὰ- σμικρῶντες δὲ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστὸν διὰ τὸ ἀνθρώπινον, ἀνοσίως ἔφασκον· ἡμεῖς οἴδαμεν, ὅτι Μωσῆ λελάληκεν ὁ θεός, ἔπειτα δὲ ἐκ οἴδαμεν πόθεν ὅστι. Ἐ οὖν πρὸς ταῦτα ὁ Χριστὸς· ἀμὲν ἀμὲν λέγω ὑμῖν, οὐτε εἶδός αὐτοῦ πώποτε ἐωρα- κατε, οὐτε τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσατε καὶ

Ioan. 17.

Ioan. 8.

Exod. 19.

Ioan. 9.

Ioan. 5.

ANNO CHRISTI 431.

καὶ τὸ λόγον αὐτῶν ἐκ ἔχετε μύροντα ἐν ὑμῖν· ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκείνῳ, οὕτω ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἀληθεύς ὁ πάντως ἐστὶν ἀληθῆς· οὐ γὰρ ἦν ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ φύσις θεοῦ ἢ ὁμοιωμένη, πῦρ δὲ μάλλ'. ἐγένοντο δὲ καὶ φωναὶ τῆς σάλπιγγος· καπνοὶ ἦσαν ὄξυπύλομοι, ἃ τῆς ἀληθείας τύποι παρὰ ἀναφαίνοντες τὴν ἀλήθειαν. * κατέβη μὲν γὰρ ὁ τῆς ὄλων θεός ἐν εἰδῆ πυρὸς ἐπὶ τὸ ὄρος τὸ Σινᾶ. καὶ διὰ τοῦ αἰπίου ἐν εἰδῆ πυρός; ἐπειδὴ γὰρ ἐμελλεν ὀρέξιν αὐτοῖς νόμον, ἐν εἰδῆ πυρός τότε δὴ μάλιστα χρησίμως ἐφαίνετο κατὰ βεβηκώς· ἵνα γινώσκοντες ἀπαρβαίνοντες, ὅτι παρὰ πῦρ ἔρυσαν. οὕτω ἔομακίμος Μωϋσῆς σφρονετέροις ἀποτελών τῷ φόβῳ τῶν ἀμδρταίνοντας, παρὰ σφώνει πλειστικῶς· ὁ θεός ἡμῶν πῦρ κατανάλισκος ὅστις. ἐγένοντο δὲ καπνοὶ καὶ σκοτός, τῶν μὲν σκοτόσι τὸ ἀκατάληπτον τῆς παρὰ θεοῦ γνώσεως ἀσείως ἡμῖν ἰσοεμφαινόντες, τῶν δὲ καπνοῦ διδασκόντες ἀνιγματοδῶς, ὅτι πῶς κατὰ φρονεῖν ἐδέλοισι τῆς δίκης νόμων, πάντη τε καὶ πάντως ἀκολουθήσας τὸ δάκρυ· δακρύνει γὰρ ἀνάγκη τῶν σώματος ὀφθαλμὸν ἐν καπνῷ. ἐκουῶ Ιουδαῖοι μὲν οὐ τεδέδωται τὸ εἶδος τῶν πατρῶς, ἡμεῖς δὲ αὐτῶν ἔδεισάμεθα ἐν Χριστῷ· ἐστὶ γὰρ αὐτῶν τὸ ἀκραιφνέστατον κάλλος τῆς γεννητικῆς, ὁ χαρακτήρ, καὶ τὸ ἀπαύγασμα. εἰ γὰρ καὶ ἐπελαβετο σαρκὸς δι' ἡμᾶς καὶ αἱμάτων θεός ὢν ὁ λόγος, καὶ κερσημαπικεν υἱὸς ἀνθρώπου, ἐκ ἀψυχον, οὐ δὲ ἀνοου σώμα λαβὼν, κατὰ φησιν ὁ φρονολαβῆς καὶ αἰρετικὸς Ἀπολιναριῶς, ἀλλὰ ἔμεινε καὶ οὕτω θεός. Concil. Tom. 6.

et verbum eius non habetis in vobis manens: quia quem misit ille, huic vos non creditis. Veritas omnino verum dicit; neque enim natura Dei erat quæ in monte Sina cernebatur, sed potius ignis. edebantur quoque tubarum voces; fumus etiam succensus erat, & veritatis typi ipsam veritatem præmonstrabant. Descendit enim vniuersorum Deus supra montem Sina in specie ignis. Et cur in specie ignis? Sane quando illis daturus erat legem, tum salubriter admodum in ignis specie descendisse visus est; nempe quo hinc transgressores illius intelligerent, rem sibi cum igne fore. Quare beatus quoque Moyses, vt peccantes metu saniores redderet, subinde clamare solitus erat: Deus noster ignis consumens est. Oborti sunt etiam fumi & tenebræ. Ac per tenebras, Dei cognitionem comprehendi non posse, apposite insinuabatur: per fimum vero, lacrymas omnino illis, qui Dei legem sponte contemnerent, postea non defuturas, ænigmatice docebatur. nam corporeus oculus in fumo lacrymari cogitur. Iudæi itaque Patris speciem non spectarunt; nos vero illam spectauimus in Christo. Ipse est enim illa exactissima purissimaque Genitoris sui pulcritudo, character & splendor. Nam etsi Verbum Deus existens carnem ac sanguinem assumpserit, hominifque filius appellatus sit, corpore non inanimi, menteve destituito, vt demēs & hæreticus Apollinarius affirmat, accepto; mansit nihilo minus etiam sic Deus.

Exod. 19.

Deut. 4.

Hebr. 1.

Z

* κατὰ τὸν

* πῶς

Et hoc modo quondam sanctis patribus mysterium suum reuelavit; quemadmodum ex multis sanctorum prophetarum oraculis perfacile monstrari potest. Quia vero particulatim ea proferre oportet, age ex libro Genesis ostendamus, hominis forma spectatum esse Filium, eumque vocatum esse Deum.

Genes. 31.

Beatus itaque Iacob relicta Mesopotamia ad domum patris reuerti festinabat: cumque duas filias Laban vna cum liberis, quos ex illis susceperat, sustulisset, traduxit eos vltra torrentem, cui nomen Iaboc: ipse vero, sicut diuina scriptura memorat, liberis & vxoribus transmissis remansit solus: & vir luctabatur cum eo vsque mane. Qui cum videret quod eum superare non posset, tetigit

Genes. 32.

* latitudinē * obtorpuit latitudo femoris Iacob, cum luctaretur cum eo.

* neruum femoris eius, & statim * emarcuit. Et dixit, inquit, ad eum ille homo qui cum eo luctabatur: Dimitte me; iam enim ascendit aurora. At ille respondit: Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. Et benedixit ei in eodem loco. Et vocauit Iacob nomen loci illius, Species Dei, dicens: Vidi Deum facie ad faciem, & salua facta est anima mea. O sapientiam sanctis dignam! Hominem contra se luctantem cernit, & exclamat patriarcha: Deum facie ad faciem vidi, & saluata est anima mea. Mox enim Spiritu sancto reuelante incarnationis sacramentū intellexit. Verumtamen illud obserua. Totam noctem cum eo luctatus fuerat; cum vero illucesceret dies: Dimitte me, ait, ascendit enim aurora. Quid igitur significat hoc x-

ούτω τοῖς ἁγίοις πατέρας ἀπεκάλυψε καὶ καιροῦ τὸ εὐαγγέλιον. καὶ πολλή μὲν λίαν ἐτύπων δόξασις ἐν τοῖς ἁγίοις προφήταις. ἐπειδὴ ὁ ἁγὸς Γεμισέδαι καὶ μέγας, φέρε δὲ κινύω μὲν ἐν τῆς γενέσεως βιβλίου ἀνθρώπων ὀφείδρον τὸ ἰόν, καὶ θεὸν ὀνομαζόμενον. Οὐκοῦν ὁ μακάριος Ιακώβ πῶς Μεσοποταμίαν ἀφῆκε, ἵππῃ τὸ πατρὸς οἰκίαν αὐτοῦ ἠπειράτο καὶ δὴ καὶ τὰς δύο τῶν Λάβαν ἀγαλακῶν θυγατέρας, καὶ τὰς αὐτῶν ἀπὸ γεγονότα παιδία, διεβίβασεν αὐτὰ τὸν Ιακώβ ὀνομαζόμενον τὸν χιμαρῖου. διὰ, ὡς φησὶν ἐν τῷ βιβλίῳ γενομένη, διαβίβασεν αὐτὸν τῶν τέκνων καὶ τῶν γυναικῶν, ἵνα εὐέλθῃ Ιακώβ μόνος, καὶ ἐπάλαυν ἀνθρώπος μετ' αὐτοῦ ἕως πρὸς ἔσπερον ὅπου οὐ δύναται πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠΐμα τῆς πλάτης τῆς μηροῦ αὐτοῦ, καὶ ἐναρμύσει τὸ πλάτος τῆς μηροῦ Ιακώβ ἐν τῷ παλαίῳ αὐτὸν μετ' αὐτοῦ. καὶ εἶπε, φησὶν, ὁ ἀνθρώπος ὁ παλαίων μετ' αὐτοῦ. ἀπόλυσον με, ἀνέβη γὰρ ὄρθρος. ὁ δὲ εἶπεν οὐ μὴ σε ἀπολύσω, ἐὰν μὴ με βιολογήσῃς. καὶ βιολογήσεν αὐτὸν ἐκεῖ. ἔσταλεσεν Ιακώβ τὸ ὄνομα τῆς τοῦ ἐκείνου, εἶδος θεοῦ. εἶδον γὰρ, φησὶ, θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχή. ὁ θεός ἀγοπρεπίς. ἀνθρώπων ὄρα τὸ παλαίοντα μετ' αὐτοῦ, καὶ φησὶν ὁ πατεράρχης. εἶδον θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καὶ ἐσώθη με ἡ ψυχή. σωθήκε γὰρ βιολογῆσαι τὸ ἐνανθρωπήσεως τὸ μυστήριον, ἀποκαλύπτοντος αὐτὸν ἁγίου πνεύματος. πῶς ἐκεῖνο ἵππῃ πρὸς ὄλιω πῶς νύκτα ἐπάλαυν μετ' αὐτοῦ. ὡς ὁ ἐχθρὸς ὁ ὄρθρος, ἀπόλυσον με, φησὶν, ἀνέβη γὰρ ὁ ὄρθρος. τὸ οὐδ' ἄρα σημαίνει τὸ

ANNO CHRISTI 431.

* ἀπὸ τῆς φῆς

* ἐκείνου λέγει

ANNO CHRISTI 431.

ἀίνισμα; τοῖς ὡς ἐν σκότει καὶ νυ-
κτὶ διάγουσι, καὶ πλεὺ τῆς ἀγνωσίας
ἀχλὺ εἰς νοῦν ἔχουσι, καὶ καρ-
διαν, παλαίει καὶ μάχεται Χρι-
στὸς, ἐχθροῖς γὰρ ἠγαῖται. ὅταν δὲ
αὐτοῖς ἀναπέλη καὶ τοῦ νοῦ ὁ νο-
τὸς ἐωσφόρον, ὅταν, οἷα τις ἡμέρα
τὸ τῆς ἀληθείας διογνωσίας αὐτοῖς δι-
αυράση φῶς, τότε καταλύει πλεὺ
μάχην. παλαίει μὲν γὰρ καὶ μάχε-
ται τοῖς ὡς ἐν νυκτὶ καὶ σκότει, τοῖς
ἀφελῆ καὶ ἀφώπτον ἔχουσι πλεὺ καρ-
διαν. οὐ μάχεται ὅ τοῖς ἐν φωτὶ γέ-
ροντοῖς, τοῖς νοητὸν ὄρθεον ἔχουσι
κατὰ νοῦν. δέχου τὸν αὐθιγὸν ἀνέσθη
νοητὸν ἐωσφόρον. διαυραζέτω σοι
τῆς ἀληθείας τὸ φῶς. πᾶσαι μα-
χόμενοι τῷ Χριστῷ. ἐκ οὐδὲν ἠπῆ-
σαι. νικᾷ δὲ ἀεὶ καὶ πάντως. εἰ καὶ
γέροντες ἡδὲ ἀνέσθη οὐ μονογενῆς
τῆς θεοῦ λόγος, πλεὺ ἐκ ἀπέση τῆ
εἶναι φύσις θεοῦ, ἀτρέπτος τε καὶ ἀ-
αλλοίωτος ὢν. ὁ αὐτὸς οὐ ἀρε καὶ ἐκ
πατρὸς ὡς λόγος, καὶ ἐκ γυναικὸς
ὡς ἀνέσθη κατὰ σάρκα. εἰς γὰρ
θεοῦ ὁ πατήρ, ὃς οὐ τὰ πάντα καὶ
εἰς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, δι' ἑτὰ πάν-
τα. καὶ ἐκ πνεύμα ἁγίου, ἐν ᾧ τὰ
πάντα. ἀπὸ ἡ δόξα εἰς τὸν αἰῶνα
τῶν αἰώνων. ἀμήν.

ΑΚΑΚΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ
Μελιτινῆς ὁμιλία, λεχθεῖσα ἐν
Εφέσω.

ὍΡΩΝΤΙ μοι, ἀγαπητοὶ, τὸ
Φαιδρὸν τῆτο καὶ πνευματικὸν
τῆς ἀγίας συνόδου συνεδριον, χαίρειν
τε ὁμοδ' ἐπέρχεται καὶ θαρρεῖν χαίρειν
μὲν, ὅτι πάντων ἐλάττω ὢν ἐν τῷ
μεγίστῳ ἑσώτη τῆς θεοφίας πελάγῃ
Concil. Tom. 6.

nigma? Cum iis, qui velut in te-
nebris & nocte versantur, igno-
rantiaque caliginem in mente
& corde habent, luctatur & pu-
gnat Christus; (inimicorum e-
nim loco illos ducit) ut primum
vero spiritalis lucifer in eorum
mentibus exortus fuerit, Dei-
que cognitionis vera lux quasi
dies quaedam illis affulserit, sta-
tim pugna soluit. Luctatur enim
& pugnat aduersus illos, qui ve-
lut in nocte & in tenebris ver-
santur, qui caliginosum obscu-
rumque cor possident. At vero
cum illis non pugnat, qui sunt
in luce, spiritalemque auroram
in mente habent. Complectere
itaque, o homo, spiritalem au-
roram, veritatis lumen tibi af-
fulgeat; pugnare cum Christo
desine. Nescit vinci; vincit autē
omnino & semper. Quamuis e-
nim vnigenitū Dei Verbum fa-
ctū sit hominis filius, non ob id
tamen natura Deus esse desit; ut
quod mutari aut alterari nullo
modo queat. Idem itaque ex Pa-
tre quidem est itaque Verbum,
ex muliere vero ut homo
secundū carnem. Est enim vnus
Deus Pater, ex quo omnia; &
vnus Dominus Iesus Christus,
per quē omnia; & vnus Spiritus
sanctus, in quo omnia. Ipsi glo-
ria in saecula saeculorum. Amen.

ACACII EPISCOPI
Melitenes homilia, Ephesi in
patrum confessu habita.

CERNENTEM me, dilecti,
clatum hunc spiritalemque
sacrae Synodi confesum, gau-
dium simul & fiducia subit.
Gaudium quidem: nam cum
omnium sim minimus in ma-
ximo hoc sapientiae pelago,
Z ij

1. Cor. 5.

CAP. VII.